گفت‌وگوی «جوان» با دبیر کل بنیاد هابیلیان به مناسبت هشتم شهریور روز ملی مبارزه با تروریسم

اجازه نمی‌دهیم جنایات منافقین فراموش شود

■ علیرضا محمدی

هشتم شهریورماه ۱۳۶۰، سالروز شهادت محمدعلی رجایی و محمدجواد باهنر، به عنوان «روز ملی مبارزه با تروریسم» نامگذاری شده است. شاید خیلی‌ها شهادت رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر وقت را به یاد داشته باشند، اما اغلب مردم از نامگذاری این روز به چنین عنوانی بی‌خبرند. ملت ایران با حدود ۱۷ هزار شهید ترور، یکی از قربانیان اصلی تروریسم در جهان به شمار می‌رود؛ ملتی که هم‌اکنون نیز هرازگاهی طعم تلخ تروریسم را می‌چشد و نظیر آنچه سال گذشته در مراسم رژه اهواز رخ داد، به آمار شهدایش می‌افزاید. بنیاد هابیلیان که متشکل از فرزندان و خانواده‌های قربانی تروریسم است، سازمانی مردم‌نهاد به شمار می‌رود که سعی دارد به تبیین پرونده تروریسم در ایران بپردازد. به مناسبت روز ملی مبارزه با تروریسم با سیدمحمدجواد هاشمی‌نژاد، فرزند آیت‌الله شهید هاشمی‌نژاد و دبیر کل بنیاد هابیلیان گفت‌وگویی انجام دادیم تا از فعالیت‌های این بنیاد بیشتر بدانیم.

عموم مردم شاید خیلی با بنیاد هابیلیان و اهدافش آشنایی نداشته باشند؛ هابیلیان چه اهدافی دارند و اصلاً ماهیت اعضای این سازمان چیست؟

اعضای بنیاد هابیلیان از فرزندان و بستگان درجه یک شهدای ترور هستند. این خانواده‌ها بهتر از هر کسی می‌توانند به تبیین پرونده تروریسم در ایران بپردازند. از آنجایی که کشور ما از جانب تروریسم خسارت‌های زیادی دیده و همواره مظلوم واقع شده است، از سال ۸۴ بنده به اتفاق تعدادی از خانواده‌های شهدای ترور تصمیم گرفتیم یک سازمان مردم‌نهاد تأسیس کنیم تا در راه مبارزه با تروریسم و شناساندن ابعاد و دامنه اقدامات و جنایت‌های منافقین و دیگر گروه‌های تروریستی به ملت ایران و سایر ملت‌های جهان تلاش کنیم. هدف ما گشودن پرونده‌های حقوقی علیه منافقین و زنده نگه‌داشتن یاد و نام شهدا و جانبازان عزیز ترور است.

بنیاد هابیلیان چه تعداد عضو دارد؟

به صورت تشکیلاتی این بنیاد دارای تعدادی اعضای هیئت مدیره و نیروهای فعال است، اما با توجه به ماهیت مردمی آن، هر کسی که از تروریسم ضربه خورده باشد عضو ما به شمار می‌رود. با چنین نگاهی حداقل خانواده ۱۷ هزار شهید ترور از اعضای بنیاد هابیلیان هستند.

سؤالی که همیشه ذهن خود من را درگیر می‌کرد این بود که آیا ویژگی خاصی برای تروریسم در ایران نسبت به دیگر کشورهای قربانی این پدیده شوم وجود دارد؟

ایران یکی از معدود کشورهایی است که طی چند ماه چندین نفر از مسئولان رده‌بالایش در کنار صدها نفر از مردم عادی ترور شدند و به شهادت رسیدند. همان سال ۶۰ که بحث ترورهای سازمان نفاق داغ شد، ما یک رئیس‌جمهور، یک نخست وزیر، رئیس دیوان عالی کشور، چند نماینده مجلس، چندین قاضی و... را در جریان ترور از دست دادیم که از این حیث شاید در تمام جهان، ایران جایگاه خاصی داشته باشد. نکته مهم‌تر اینکه اغلب گروه‌های تروریستی که مردم بی‌گناه ایران را به خاک و خون کشیدند، اکنون مورد حمایت علنی قدرت‌های بزرگ قرار دارند. این دولت‌ها حتی سعی می‌کنند از برخی گروه‌های تروریستی ضدملت ایران چهره‌ای مردمی و مظلوم بسازند! همان‌ها که دم از حقوق بشر می‌زنند، نه تنها در مقابل این جنایت‌ها ساکت هستند بلکه ما را هم به دفاع از تروریسم متهم می‌کنند. از گروهک منافقین گرفته تا دیگر گروهک‌ها، خیلی از آنها در کشورهای اروپایی دفاتر رسمی دارند. اگر به سایر کشورها نگاه کنیم، معدود گروه تروریستی را می‌توانیم پیدا کنیم که در کشوری صاحب دفتر باشد. مثلاً گروه طالبان در کشور قطر دفتر رسمی دارد که آن هم شرایط امروز طالبان با سال‌های قبلش متفاوت است. اما نگاه کنید کشورهای به‌اصطلاح متمدن غربی در مورد ایران چگونه رفتار می‌کنند؛ همین سال گذشته که ماجرای حمله تروریستی اهواز پیش آمد، سخنگوی گروهک تروریستی الاحوازیه خیلی راحت با شبکه‌های بین‌المللی مصاحبه کرد و مسئولیت این جنایت را برعهده گرفت. جالب است دفتر این گروه در همان کشورهای اروپایی بود که وزیران خارجه‌شان این اقدام تروریستی را محکوم کردند! اما هیچ‌کدام نخواستند عملاً برخوردی با این گروه تروریستی انجام بدهند. یا سازمان منافقین سال‌هاست در کشورهای غربی رسماً و علناً فعالیت می‌کنند و کسی با آنها برخوردی صورت نمی‌دهد.

الان خیلی از جوان‌های نسل حاضر از فضای وحشتی که ترورهای اوایل دهه ۶۰ در جامعه ایجاد کرده بود، خبر ندارند. برای آگاهی این نسل از جنایت‌های منافقین یا سایر گروهک‌ها چه کاری انجام داده‌اید؟

نکته حائز اهمیت در خصوص اقدامات منافقان یا سایر گروه‌های تروریستی این است که آنها می‌خواهند هم اعمال کثیف خودشان را انجام بدهند و هم این جنایت‌ها به فراموشی سپرده شوند. حضرت آقا هم چند سال پیش گوشزد کردند که در این خصوص ما غفلت داشتیم. باید اذعان کنیم که به اندازه ابعاد خسارت‌هایی که تروریسم بر پیکر ملت ایران وارد کرده است، نتوانسته‌ایم روشنگری و عمق این فجایع را به‌خوبی معرفی کنیم، اما به اندازه خودمان تلاش‌هایی انجام داده‌ایم. از راه‌اندازی سایت گرفته تا برگزاری همایش‌ها و کنگره بین‌المللی ۱۷ هزار شهید ترور تا چاپ کتاب و ورود به بحث فیلم‌سازی و انتشار کلیپ‌هایی در فضای مجازی و... اقداماتی است که بنیاد هابیلیان انجام داده است. امسال در بحث عملیات مرصاد فعالیت خوبی داشتیم. چند روز به مناطق عملیاتی مرصاد رفتیم و کارهای میدانی انجام دادیم. به جرئت می‌توانم بگویم الان هر محقق یا فیلم‌سازی که بخواهد درخصوص تروریسم در ایران کار انجام بدهد، از منابع ما استفاده می‌کند. یا مستقیم به ما مراجعه می‌کند یا غیرمستقیم از آثار ما بهره می‌برد. شکر خدا در چند سال اخیر هم کارهای قوی و خوبی در این خصوص تولید شده است. مثل فیلم «ماجرای نیمروز» که مورد استقبال عموم مردم قرار گرفت.

در فضای بین‌المللی چه فعالیت‌هایی انجام می‌دهید؟

ما از همان زمانی که کارمان را با راه‌اندازی سایت شروع کردیم، مطالب آن را به سه زبان انگلیسی و فارسی و عربی بارگذاری کردیم. بعدها که منافقین به آلبانی رفتند، زبان این کشور را هم به آن افزودیم. یکی از عمده‌ترین فعالیت‌های ما در عرصه بین‌المللی ارتباط‌گیری با کسانی است که از سر جهل یا ناآگاهی با سازمان نفاق یا سایر گروه‌های تروریستی همراهی می‌کنند. ارتباط‌گیری با شخصیت‌های بین‌المللی از رویکردهای اصلی ما در این خصوص است. تلاش داریم با این چهره‌ها ارتباط داشته باشیم و جنایت‌های تروریستی در ایران را بازتاب بدهیم. تاکنون نمایشگاه‌هایی را در چند کشور از جمله عراق برگزار کرده‌ایم. بعد از سقوط صدام زمانی که منافقین همچنان در خاک عراق بودند، ملاقات بسیاری با شخصیت‌ها و گروه‌های مختلف عراقی با گرایش‌های مختلف داشتیم که می‌توانم بگویم مجموع چنین اقداماتی در کنار تلاش سایر نهادها، باعث اخراج منافقین از خاک عراق شد.

گویا کشور ما ۱۷ هزار شهید ترور داده است؛ آمار تفکیکی این شهدا وجود دارد؟

بله وجود دارد. همین آمار ۱۷ هزار شهید ترور را هم بنیاد هابیلیان به ثبت رسمی رسانده است؛ هم در داخل کشور و هم در خارج از کشور. ما اسامی این ۱۷ هزار نفر را به صورت تفکیک‌شده در اختیار داریم. حتی شهدای هر استان تفکیک شده است و اسامی‌شان در سایتمان وجود دارد. اقدام خوبی که در این خصوص انجام گرفته، برگزاری همایش شهدای هر استان به صورت مجزاست. مثلاً همایش ۱۸۷۰ شهید استان کردستان را برگزار کردیم، یا همایش شهدای بابل و... که ان‌شاءالله در سایر استان‌ها هم نظیر چنین همایش‌هایی برگزار خواهند شد تا جوان‌ها و مردم سراسر کشورمان علاوه بر آشنایی با کلیت جنایت منافقین در تمام کشور، با شهدای ترور استان خودشان هم آشنا شوند.

اگر می‌شود از آثار شاخصی که تولید کرده‌اید نام ببرید.

همان لیست ۱۷ هزار شهید ترور یکی از کارهای شاخص بنیاد هابیلیان است. جمع‌آوری اسناد و اظهارنظرها و مدارک بین‌المللی در مورد وقوع حوادث تروریستی در ایران نظیر گزارشی که مؤسسه رمز به سفارش پنتاگون انجام داده بود یا گزارش دیده‌بان حقوق بشر و گزارش سال ۱۹۹۷ وزارت خارجه امریکا در مورد منافقین ازجمله مواردی هستند که آنها را به صورت کتاب و به زبان‌های مختلف چاپ و عرضه کرده‌ایم. در دیدار با گزارشگر دیده‌بان حقوق بشر در سال ۹۰ او پذیرفت که کشور ما از قربانیان تروریسم در جهان است.

گفت‌وگوی ما به مناسبت روز هشتم شهریورماه سالروز شهادت رجایی و باهنر که به نام روز ملی مبارزه با تروریسم نامگذاری شده است انجام می‌شود؛ برای این روز چه برنامه‌هایی دارید؟

ما از چند سال پیش برای زنده نگه‌داشتن این روز و بازتاب آن در فضای عمومی کشور اقداماتی انجام داده‌ایم. متأسفانه روز ملی مبارزه با تروریسم چندان جدی گرفته نشده است. در همین خصوص در سال‌های گذشته چند کنگره برگزار کردیم و در نشست‌های تخصصی، دیدگاه‌های اساتید را جمع‌آوری کرده‌ایم. امسال هم برنامه‌هایی داریم که ان‌شاءالله جزئیات آن اعلام می‌شود.

خود شما فرزند شهید ترور آیت‌الله هاشمی‌نژاد هستید؛ آن زمان چند سال داشتید و این اتفاق چه خاطراتی را در ذهن شما تداعی می‌کند؟

من آن زمان ۱۶ سال داشتم. وقتی خبر ترور شهید هاشمی‌نژاد را شنیدم، سریع خودم را به محل رساندم. یک سالن تقریباً باریکی بود که وقتی پله‌ها را بالا می‌رفتم، احساس می‌کردم دارم روی تکه‌های تن بابا راه می‌روم. یادآوری آن صحنه همیشه برایم دردآور است. خیلی از فرزندان و خانواده شهدای ترور چنین صحنه‌های تخیلی را تجربه کرده‌اند.

شما در بنیاد هابیلیان با ماجرای ترور خیلی از شهدا آشنا شده‌اید؛ کدام‌یک از این موارد برای شخص شما جانسوزتر بوده است؟

موارد یکی، دو تا نیستند. جنایت منافقین و گروهک‌ها بسیار خونین و ناجوانمردانه صورت می‌گرفت و اکنون هم اگر فرصتی به دست آورند، به همین شکل جنایت‌هایشان را دنبال می‌کنند. ترور چهار امام جمعه و همچنین پدرم شهید هاشمی‌نژاد به شیوه انتحاری بود که ابدان این عزیزان تکه‌تکه شد. یا شهید فاطمه طالقانی کودکی خردسال بود که در یک کانکس زنده‌زنده توسط عوامل نفاق سوزانده شد. اخیراً هم که به اسلام‌آباد رفته بودیم، با ابعاد دیگری از جنایات منافقین آشنا شدیم. این شهر هنگام عملیات مرصاد حدود ۲۴ ساعت در تصرف منافقین بود. آنها در بیمارستان امام خمینی اسلام‌آباد افراد بیمار را از تخت بیمارستان پایین آورده و با گذاشتن چند الوار دورتادورشان، آنها را زنده در مقابل چشم مردم به آتش کشیده بودند. اینها سند روسیاهی این گروهک و خصوصاً دولت‌هایی است که از چنین جنایتکارانی دفاع می‌کنند.

تصویری از انفجار بمب در میدان امام خمینی - مهر ۱۳۶۱

> نکته حائز اهمیت در خصوص اقدامات منافقان یا سایر گروه‌های تروریستی این است که آنها می‌خواهند هم اعمال کثیف خودشان را انجام بدهند و هم این جنایت‌ها به فراموشی سپرده شوند. حضرت آقا هم چند سال پیش گوشزد کردند که در این خصوص ما غفلت داشتیم

یادکرد

رئیس‌جمهور ساده‌زیست و نخست‌وزیر فروتن

■ غلامحسین بهبودی

حادثه انفجار هشتم شهریورماه ۱۳۶۰ در ساعت ۳ بعدازظهر رخ داد. در این ساعت، آقایان محمدعلی رجایی رئیس‌جمهور و دکتر محمدجواد باهنر نخست‌وزیر و چند تن از مقامات نظامی و امنیتی کشور در جلسه‌ای فوق‌العاده شرکت داشتند. در پی انفجار بمبی که داخل یک کیف دستی جاسازی شده بود، قسمت‌هایی از طبقه اول و طبقه دوم ساختمان نخست‌وزیری در مجاورت خیابان پاستور دچار حریق شد و آتش و دود فضای محل انفجار را فرا گرفت. اجساد شهدای فاجعه به‌حدی سوخته بودند که به هیچ وجه شناسایی‌شان ممکن نبود. دومین رئیس‌جمهور ایران اسلامی و سومین نخست وزیر جمهوری اسلامی ایران، در این حادثه تروریستی به همراه چند تن از مقامات کشور به شهادت رسیده بودند.

■ **مردمی‌ترین رئیس‌جمهور**

محمدعلی رجایی متولد ۲۵ خرداد ماه ۱۳۱۲ تنها رئیس‌جمهور ایران اسلامی است که پرونده کاری‌اش با شهادت بسته شد و برای همیشه در اذهان ملت ایران ماندگار ماند. محبوبیت و ساده‌زیستی او به‌گونه‌ای بود که تا سال‌ها بعد از شهادتش، هر سیاستمداری که می‌خواست وجهه‌ای برای خود در بین مردم کسب کند، به نام محمدعلی رجایی متوسل می‌شد.

خوشنویسان یکی از افرادی که رجایی را از دوران مبارزات انقلابی می‌شناخت، درخصوص او گفته است: «آقای رجایی خودش را وقف انقلاب کرده بود. بعضی وقت‌ها خدمتش می‌رسیدم، می‌دیدم روی موکت دراز کشیده و چشمش را بسته است. می‌فهمید کار مربوط به امور کشور است، می‌گفت خوشنویسان مطلبت را بگو، بیدارم.» دوران ریاست جمهوری رجایی یکی از کوتاه‌ترین دوران ریاست جمهوری در ایران و شاید سراسر جهان بود. از ۱۱ مردادماه ۱۳۶۰ تا هشتم شهریورماه، کمتر از یک‌ماه بر کرسی ریاست جمهوری ایران اسلامی تکیه زد، اما همین دوران کوتاه بس بود تا نام او را در آسمان بزرگمردان این سرزمین جاودانه سازد. ساده‌زیستی و همراهی با مشکلات مردم، از مهم‌ترین دلایلی بود که باعث می‌شد ملت ایران، رجایی را دوست داشته باشند و پس از گذشت چند دهه از شهادتش، همچنان به نیکی از او یاد کنند. یکی از کسانی که رجایی را از نزدیک می‌شناخت در مورد او می‌گوید: «وقتی ایشان نخست‌وزیر بود ما به منزلش می‌رفتیم. زمستان بود، مشاهده می‌کردیم بخاری منزل روشن نیست. علت را که جویا می‌شدیم اظهار می‌کرد چون مردم در این ایام مشکل نفت دارند و نفت به‌راحتی پیدا نمی‌شود، ما باید به فکر آنها باشیم و سرما را لمس کنیم.»

رجایی را باید یکی از مردمی‌ترین سیاستمداران جهان دانست. او یک‌بار در سازمان ملل متحد کفش‌های خود را از پا درآورد تا آثار شکنجه‌هایی که دوران طاغوت متحمل شده بود، به سران کشورهای جهان نشان بدهد. مردی که از بطن مردم برآمده بود، همواره با درد آنها آشنا بود و به همین خاطر خود را به کوران مبارزات انقلاب سپرد و پس از پیروزی نهضت اسلامی نیز برای خدمت به مردم در صف مقدم نبرد قرار گرفت و عاقبت نیز روز هشتم شهریورماه ۱۳۶۰ توسط منافقین به شهادت رسید.

■ **باهنر و آموزش کودکان**

حجت‌الاسلام محمدجواد باهنر متولد ۱۳ شهریورماه ۱۳۱۲ سومین نخست‌وزیر ایران بعد از پیروزی انقلاب اسلامی بود. از نخست‌وزیر دولت رجایی نقل می‌شود که به آموزش کودکان و نوجوانان اهمیت بسیاری می‌داد. نخستین تجربه او در تألیف کتاب درسی دینی، کتابی بود که در سال ۱۳۴۵ با همکاری مرحوم گلزاده غفوری برای مدارس جامعه تعلیمات اسلامی انجام داد.

یکی از دوستانش می‌گوید: «شهید باهنر در همکاری با مرحوم شهید بهشتی و مرحوم سیدرضا برقعی برای بیشتر کلاس‌های دوره دبستان، راهنمایی و دبیرستان کتاب‌های دینی نوشتند. باهنر به آزادی انسان‌ها اهمیت بسیاری می‌داد و در مقاله‌ای که در شماره سوم سال دوم مجله درس‌هایی از مکتب اسلام تحت عنوان دامنه آزادی در اسلام از وی به چاپ رسید به‌خوبی نشان داد که خودکامگان در طول تاریخ نفرت خود را از آزادی بیان و آزادی قلم نشان داده‌اند.»

اگر رجایی را به ساده‌زیستی بشناسیم، باهنر به فروتنی شناخته می‌شود. یکی از دوستانش می‌گوید: «باهنر انسانی فروتن و متواضع بود که از دین‌باوری ایشان سرچشمه می‌گرفت.» باهنر خیلی زود سمت‌های زمینی را رها کرد و روز هشتم شهریورماه ۱۳۶۰ در کنار رجایی با بال‌های شهادت پر کشید. هرچند او مسئولیت را تنها به جهت خدمت به مردم انتخاب کرده بود. محمدجواد باهنر در کنار محمدعلی رجایی سیاستمدارانی هستند که همواره بیشترین محبوبیت‌ها را در بین مردم کشورشان دارند؛ حتی سال‌ها بعد از شهادتشان.

> رجایی خودش را وقف انقلاب کرده بود. بعضی وقت‌ها خدمتش می‌رسیدم، می‌دیدم روی موکت دراز کشیده و چشمش را بسته است. می‌فهمید کار مربوط به امور کشور است، می‌گفت خوشنویسان مطلبت را بگو، بیدارم

جدول

طراح: علیرضا سجادی فر ■ شماره ۵۷۳۷

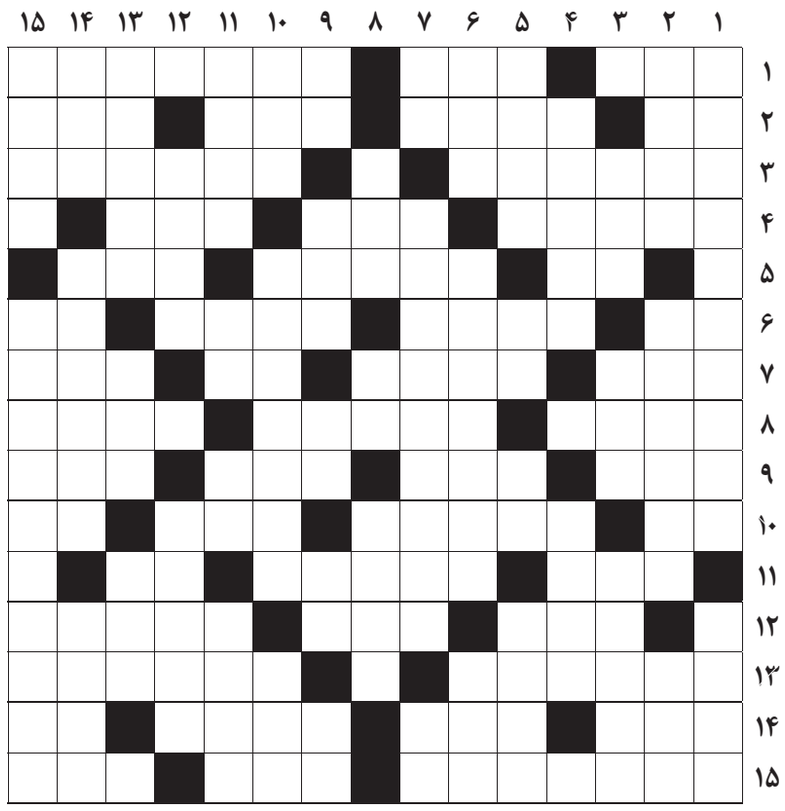

از راست به چپ

■ ۱- تیرانداختن-متضاد وصل- پدر قانون ■ ۲- برج کج-نماد-زنگ کاروان-لیست غذا ■ ۳- مخترع تلسکوپ-از پادشاهان هخامنشی ■ ۴- نمایندگی-باغ دیدنی کاشان-از ضمایر ملکی ■ ۵- از نت‌ها-ماده جلادهنده-غار ■ ۶- قوم ذبح‌شده-مؤذن پیامبر-سرمربی آرسنال انگلیس-یازده ■ ۷- شک-بدن-خاموش فرنگی-نوعی ریاست مجلس ■ ۸- نوعی آتش‌زنه-شجاع-خوش‌اندام ■ ۹- ماه پرتابی-ریزه های طلا-سرنخ معدن-گاز نیتروژن ■ ۱۰- علامت جمع-برد تفنگ-علامت کالا-مساوی ■ ۱۱- دست نخورده-مار آذری-کنار ■ ۱۲- مرد بی زن-بخیه لباس-هندبا ■ ۱۳- دودمان و طایفه-از معرف‌های شیمیایی ■ ۱۴- چین و شکن-موش ضدتانک-گل گندم-آش ■ ۱۵- کشوری بین اوکراین و رومانی - توده روی هم انباشته - داخل کتاب

از بالا به پایین

■ ۱- کهنه و فرسوده-شرایط دشوار ■ ۲- معیار-وسیله کشف سلاح کاشتنی-نوعی یقه ■ ۳- گزافه‌گویی-ماه شب چهارده-ترعه ■ ۴- از بلایای طبیعی-نان خرد شده در آبگوشت ■ ۵- از آثار شکسپیر-گونه-آخرین نت-مهاجم اسپانیایی منچستر یونایتد ■ ۶- لایه میانی زمین-استقامت-کشتی جنگی ■ ۷- فرمان اتومبیل-مردمی-حرف پیروزی ■ ۸- مهره شطرنج-علامت مفعول-طی طریق کردن ■ ۹- سفرواجب-جد-پرحرفی-کالای نو-تکرارش پرنده‌ای است ■ ۱۰- رجل-تیراژ-جنگ‌افزار ورزشی ■ ۱۱- مدال-تاقچه بالا-نفس خسته-محل خلافت امام علی ■ ۱۲- رشته کوه امریکا-مهنا ■ ۱۳- اسیدهایی که اجزای سازنده پروتئین‌ها هستند-جدا-ریسمان ■ ۱۴- خرمن گندم و جو-شیک و لوکس-قرابت و خویشاوندی ■ ۱۵- جانشین حضرت موسی(ع)-تیمی معتبر در فوتبال ایتالیا

جدول سودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را طوری قرار دهید که در هر ردیف، ستون و مربع‌های کوچک سه در سه فقط یک بار به کار روند.

		۱						
		۸	۲	۱				۹
۳			۹					۷
	۲			۷		۴		۸
	۶			۸		۲		
	۹							
۲				۹	۴		۷	
۷						۳	۴	
					۳			

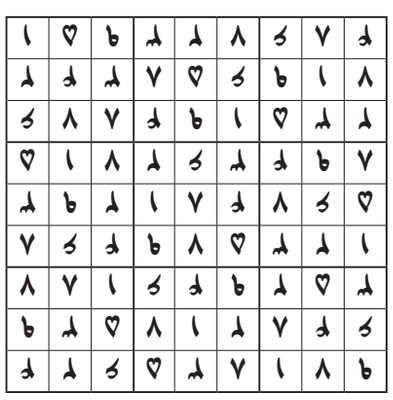

جدول کلمات متقاطع
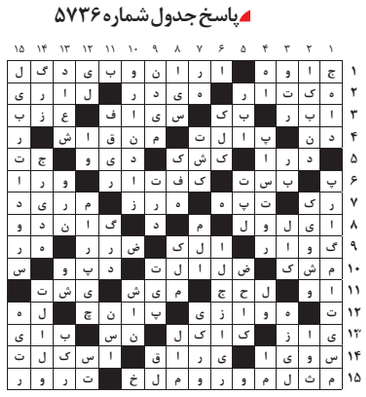
پاسخ جدول شماره ۵۷۳۶